

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

ĐẶNG THU HIỀN

PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN LÂM THAO
TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐẶNG THU HIỀN

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN LÂM THAO
TỈNH PHÚ THỌ**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ ANH VŨ

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn là công trình nghiên cứu khoa học, độc lập. Các số liệu, tài liệu, kết quả nêu trong luận văn có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng, chưa được công bố ở những nghiên cứu khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về công trình nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2015

Tác giả luận văn

Đặng Thu Hiền

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Phát triển kinh tế hộ nông dân trên địa bàn huyện Lâm Thao, tỉnh Phú Thọ*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Nhà trường, Phòng Quản lý Đào tạo Sau Đại học, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn TS. Lê Anh Vũ.

Tôi xin cảm ơn sự giúp đỡ, đóng góp nhiều ý kiến quý báu của các nhà khoa học, các thầy, cô giáo trong Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo các phòng ban, lãnh đạo các xã, thị trấn của huyện Lâm Thao, tỉnh Phú Thọ đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè và gia đình đã giúp tôi thực hiện luận văn này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, tháng 5 năm 2015

Tác giả luận văn

Đặng Thu Hiền

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Dự kiến đóng góp của luận văn.....	3
5. Kết cấu của luận văn	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ KINH NGHIỆM THỰC TIỄN	
VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN	5
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển kinh tế hộ nông dân	5
1.1.1. Khái niệm về hộ, hộ sản xuất và kinh tế hộ nông dân	5
1.1.2. Đặc điểm kinh tế của hộ nông dân.....	7
1.1.3. Vai trò của kinh tế hộ nông dân đối với phát triển KT - XH.....	9
1.2. Phân loại hộ nông dân.....	13
1.2.1. Nhóm thứ nhất: Hộ quy mô lớn	14
1.2.2. Nhóm thứ hai: Hộ quy mô trung bình.....	14
1.2.3. Nhóm thứ ba: Hộ quy mô nhỏ	15
1.3. Nội dung và tiêu chí phát triển kinh tế hộ nông dân.....	15
1.3.1. Nội dung phát triển kinh tế hộ nông dân.....	15
1.3.2. Các chỉ tiêu phản ánh trình độ phát triển kinh tế hộ nông dân	18
1.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế hộ nông dân	18
1.4.1. Các nhân tố về điều kiện tự nhiên.....	18

1.4.2. Các nhân tố về điều kiện kinh tế - xã hội.....	20
1.4.3. Các nhân tố về khoa học kỹ thuật- công nghệ.....	21
1.4.4. Các nhân tố về cơ chế, chính sách.....	22
1.5. Kinh nghiệm phát triển kinh tế hộ nông dân trên thế giới và ở Việt Nam có khả năng áp dụng cho huyện Lâm Thao.....	23
1.5.1. Sự phát triển kinh tế hộ nông dân ở một số nước trên thế giới.....	23
1.5.2. Sự phát triển kinh tế hộ nông dân ở nước ta.....	32
1.5.3. Kinh nghiệm rút ra có thể áp dụng cho huyện Lâm Thao.....	36
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	39
2.1. Câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết.....	39
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	39
2.2.1. Chọn điểm nghiên cứu.....	39
2.2.2. Thu thập, tổng hợp số liệu.....	39
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	40
2.3. Các chỉ tiêu phản ánh trình độ phát triển kinh tế hộ nông dân.....	42
Chương 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN TẠI HUYỆN LÂM THAO GIAI ĐOẠN 2011 - 2013.....	43
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế xã hội huyện Lâm Thao.....	43
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên.....	43
3.1.2. Đặc điểm về kinh tế - xã hội.....	48
3.1.3. Những thuận lợi và khó khăn về điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế hộ nông dân ở huyện Lâm Thao.....	50
3.2. Thực trạng phát triển kinh tế hộ nông dân ở huyện Lâm Thao giai đoạn 2011 - 2013.....	51
3.2.1. Cơ cấu hộ nông dân.....	52
3.2.2. Các yếu tố sản xuất của hộ nông dân.....	53
3.2.3. Chi phí sản xuất.....	58
3.2.4. Kết quả sản xuất của các hộ nông dân năm 2013.....	59

3.2.5. Thu nhập của hộ nông dân	61
3.3. Phân tích ảnh hưởng của các nguồn lực đến sản xuất hàng hoá của hộ nông dân ở huyện Lâm Thao	66
3.4. Đánh giá chung tình hình phát triển hộ nông dân huyện Lâm Thao	66
3.4.1. Những mặt được.....	66
3.4.2. Những hạn chế, tồn tại	67
3.4.3. Nguyên nhân của những hạn chế	68
3.4.4. Những vấn đề đặt ra	70
Chương 4: GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN Ở HUYỆN LÂM THAO, TỈNH PHÚ THỌ ĐẾN 2020.....	71
4.1. Định hướng phát triển KT - XH huyện Lâm Thao đến năm 2020	71
4.2. Quan điểm phát triển kinh tế hộ nông dân ở huyện Lâm Thao	73
4.2.1. Phát triển kinh tế hộ nông dân huyện Lâm Thao gắn với quá trình chuyển đổi kinh tế hợp tác kiểu mới	73
4.2.2. Phát triển kinh tế hộ nông dân theo hướng sản xuất chuyên môn hoá và đa dạng hoá gắn với thị trường.....	74
4.2.3. Phát triển kinh tế hộ nông dân gắn với xây dựng nông thôn mới và gắn với ứng phó biến đổi khí hậu toàn cầu.....	75
4.2.4. Phát triển kinh tế hộ nông dân dựa trên cơ sở khoa học công nghệ tiên tiến, hiện đại	75
4.2.5. Phát triển kinh tế hộ nông dân gắn với phát triển ngành nghề, tạo thêm việc làm, góp phần xoá đói giảm nghèo, tăng hộ khá, giàu.....	77
4.3. Những giải pháp chủ yếu nhằm phát triển kinh tế hộ nông dân huyện Lâm Thao đến năm 2020.....	78
4.3.1. Giải pháp về thị trường tiêu thụ nông sản phẩm.....	78
4.3.2. Giải pháp về vốn	79
4.3.3. Giải pháp về đất đai	82
4.3.4. Giải pháp về khoa học công nghệ.....	83

4.3.5. Giải pháp nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho hộ nông dân.....	84
4.3.6. Nâng cao năng lực cho hộ nông dân tham gia các chuỗi giá trị cung ứng nông sản.....	85
4.3.7. Phát triển kết cấu hạ tầng kỹ thuật nông nghiệp, nông thôn tạo điều kiện cho kinh tế hộ phát triển.....	86
KẾT LUẬN	88
TÀI LIỆU THAM KHẢO	90
PHỤ LỤC	92

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CN-TTCN	:	Công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp.
CN-XD	:	Công nghiệp - xây dựng
CNH - HĐH	:	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
HTX	:	Hợp tác xã
LĐ	:	Lao động
NN-LN-TS	:	Nông nghiệp - lâm nghiệp - thủy sản
NTM	:	Nông thôn mới
THCS	:	Trung học cơ sở
THPT	:	Trung học phổ thông
VH	:	Văn hoá

DANH MỤC CÁC BẢNG

	<i>Trang</i>
Bảng 3.1. Hiện trạng sử dụng đất của Huyện Lâm Thao năm 2013.....	46
Bảng 3.2. GDP bình quân đầu người giai đoạn 2011-2013.....	48
Bảng 3.3 Tình hình dân số và cơ cấu lao động huyện Lâm Thao giai đoạn 2011-2013	50
Bảng 3.4: Cơ cấu hộ theo quy mô tính trung bình các năm 2011-2013	52
Biểu 3.5: Diện tích đất của các hộ nông dân phân theo xã và trung bình theo hộ từ năm 2011 đến năm 2013.....	53
Bảng 3.6. Cơ cấu lao động bình quân của các hộ năm 2013	55
Bảng 3.7. Trình độ văn hóa của chủ hộ phân theo nhóm hộ năm 2013	56
Bảng 3.8. Quy mô vốn của các hộ nghiên cứu phân theo xã.....	57
Bảng 3.9. Chi phí sản xuất của hộ nông dân năm 2013.....	58
Bảng 3.10. Kết quả sản xuất của nhóm hộ điều tra năm 2013.....	59
Bảng 3.11. Tình hình thu nhập của hộ nông dân năm 2013	61
Bảng 3.12. Thu nhập bình quân theo lao động và nhân khẩu của hộ nông dân năm 2013.....	62
Bảng 3.13. Phương thức tiêu thụ một số sản phẩm của hộ nông dân.....	63
Bảng 3.14. Tính toán hệ số của mô hình hồi quy	63